

Recull de dades de les gravacions de Lluís Caelles

<i>Tret</i>	<i>Proposta</i>	<i>ésAdir</i>	<i>Llegit</i>	<i>Dit</i>
<p>1. FONÈTICA</p> <p>1.1 <u>Vocalisme</u></p> <p>1.1.1 Vocals tòniques</p>	<p>“ És propi de l'àmbit general la diferent repartició de les vocals <i>e</i> i <i>ɛ</i> que respon als hàbits fonètics tradicionals dels dos grans grups de parlars catalans (occidentals i orientals): cadena (pronunciat amb <i>e</i> <i>tancada</i> en els parlars occidentals i amb <i>e</i> <i>oberta</i> en els orientals.”</p>	<p>“ La distribució entre <i>e</i> oberta i <i>e</i> <i>tancada</i>, sol coincidir en tot el dialecte, amb algunes excepcions. És plenament genuí, admissible i fins i tot recomanable utilitzar les formes pròpies, sempre que es faci de manera coherent i sistemàtica, evitant de caure així en la barreja indiscriminada”</p>		<p><i>evid[ɛ]ncia</i></p> <p><i>emerg[ɛ]ncia</i></p> <p><i>presid[ɛ]ncia</i></p> <p><i>independ[ɛ]ncia</i></p> <p><i>pot[ɛ]ncia</i></p> <p><i>difer[ɛ]ncia</i></p>
<p>1.1.2 Vocals àtones</p>	<p>“ Són propis de l'àmbit general els diferents tipus de reduccions sistemàtiques que trobem en els parlars catalans: <i>patir</i>, pronunciat amb <i>a</i> (parlars occidentals) o amb <i>ə</i> (parlars orientals), <i>pesar</i> o <i>gelar</i>, pronunciats amb <i>e</i> (parlars occidentals) o amb <i>ə</i> (parlars orientals); <i>donar</i> o <i>posar</i> pronunciats amb <i>o</i> (parlars occidentals i part dels baleàrics o amb <i>u</i> (parlars orientals).”</p> <p>(no se pronuncia sobre este aspecte)</p> <p>“És admissible en l'àmbit general la diferenciació fonètica</p>	<p>“ la <i>o</i> es tanca en <i>u</i> davant de síl·laba tònica (<i>c[u]ixí</i>, <i>c[u]sí</i>). I també <i>J[u]sep</i> i <i>J[u]an</i>.”</p>	<p><i>p[u]dria</i></p> <p><i>s[u]rtir</i></p> <p><i>c[u]mplir</i></p> <p><i>el socialist[e]</i></p>	<p><i>p[u]driem</i></p> <p><i>t[e]rcer</i></p>

	<p>entre el masc (<i>turiste</i>) i el fem (<i>turista</i>).”</p> <p>“És també admissible en l’àmbit general – només, però, en registres informals- la pronunciació com a <i>a</i> de la vocal inicial de mots començats per <i>en-</i>, <i>em-</i>, <i>es-</i>; i també la de la <i>e</i> gràfica en posició pretònica en alguns mots com <i>sencer</i>, <i>lleuger</i>, <i>resplendor</i>, <i>Miquelet</i>, que es troben en els parlars occidentals.”</p> <p>“En l’àmbit restringit són també admissibles – només, però, en registres informals– les oscil·lacions en el timbre de la <i>-a</i> final (<i>casa</i>), pròpies d’alguns parlars nord-occidentals.”</p> <p>No és recomanable:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El tancament de <i>e</i> en <i>i</i> per contacte amb una consonant palatal: <i>giner</i> per <i>gener</i>, <i>quixal</i> per <i>queixal</i>, <i>dijú</i> per <i>dejú</i>. - Les caigudes de <i>a</i> o <i>e</i> per contacte amb <i>r</i>: <i>v’ritat</i> per <i>veritat</i>, <i>f’redat</i> per <i>feredat</i>. 	<p>“És perfectament admissible i recomanable l’obertura en <i>a-</i> de la <i>e-</i> inicial travada per consonant, especialment <i>es-</i> i <i>en-</i>.”</p> <p>“Tot i que s’hi ha transcrit invariablement <i>-a</i> final com a morfema femení, és perfectament admissible (i recomanable, si es fa amb coherència) la seva realització com <i>a</i> e oberta, tal com es fa en lleidatà: <i>cas</i> [ɛ], <i>terr</i>[ɛ], <i>Lleid</i>[ɛ].</p>	<p><i>l’[e]squerra</i> <i>[a]sperar</i></p> <p><i>cru</i>[ɛ] <i>band</i>[ɛ] <i>setman</i>[ɛ] <i>program</i>[ɛ]</p> <p><i>ha deixat</i> <i>deixen</i></p>	<p><i>[a]stà</i> <i>[e]stem</i></p> <p><i>polici</i>[ɛ] <i>plen</i>[ɛ] <i>uniqu</i>[ɛ] <i>operativ</i>[ɛ] <i>iniciativ</i>[ɛ] <i>peç</i>[ɛ]</p> <p><i>deixaran</i> <i>deixa</i></p> <p><i>p’rò</i></p>
--	--	--	--	--

1.1.3 Diftongs	<p>No és recomanable:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La reducció de diftongs a una sola vocal: <i>pacència</i> per <i>paciença</i>, <i>coranta</i> per <i>quaranta</i>, <i>cantitat</i> per <i>quantitat</i>, <i>casi</i> per <i>quasi</i>, etc. - La pronunciació de diftong <i>au</i> en comptes de <i>o</i>. <p>“És admissible en l'àmbit general – només, però, en registres informals– la pronunciació unisil·làbica de <i>i</i> seguida d'una altra vocal. Ex: <i>condició</i>.”</p>	En aquest cas apunta que “en llenguatge col·loquial és habitual la reducció del diftong.”	<p><i>quaranta</i></p> <p>[o]fegat</p>	<p><i>quaranta</i></p>
<p>1.2 <u>Consonantisme</u></p> <p>1.2.1 Consonants oclusives</p>	<p>“És propi de l'àmbit general tant pronunciar les oclusives darrere nasal (<i>font</i>, <i>llamp</i>) i <i>t</i> o <i>d</i> darrere <i>l</i> (<i>malalt</i>, <i>Eudald</i>) – pronunciació típica dels parlars valencians i balears-, com no pronunciar aquests sons – fenomen característic de la resta dels parlars catalans-.”</p> <p>“No són recomanables:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La supressió de la <i>p</i> dels grups <i>ps</i>- inicial: <i>PSUC</i>, <i>psiquiatra</i>. - La pronunciació de <i>t</i> ortogràfica en mots com <i>setmana</i> o <i>cotna</i>.” - L'emudiment de la <i>g</i> davant la <i>u</i>: <i>aiua</i>, per <i>aigua</i>, <i>uardar</i> per <i>guardar</i>.” 	(diu el mateix que l'IEC)	<p><i>se[Ø]manes</i></p>	<p><i>se[Ø]manes</i></p>

<p>1.2.2 Consonants sibilants alveolars</p>	<p>“És propi de l’àmbit general pronunciat el grup <i>tz</i> dels sufix <i>-itz-</i> com a <i>dz-</i>, o bé com a <i>z</i>, característica dels parlars valencians.”</p> <p>“És admissible en l’àmbit restringit pronunciar amb <i>sx</i> o bé amb <i>xc</i> l’increment dels verbs de la tercera conjugació (<i>patisca</i>, <i>patixca</i>), característica dels parlars occidentals.”</p> <p>“No és recomanable:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La pronunciació sorda de la sibilant sonora - La pronunciació sonora de la sibilant sorda - Diferents tipus de palatalitzacions (<i>xixanta</i> en lloc de <i>seixanta</i>) 	<p>“En català occidental és admissible la pronúncia amb essa sonora, sense la <i>t</i>.”</p>	<p><i>comi[s]ió</i></p>	<p><i>Bru[s]el·les</i> <i>intere[z]os</i> (NR) <i>agre[s]ions</i></p>
<p>1.2.3 Consonants sibilants palatals</p>	<p>“Són pròpies de l’àmbit general tant la pronunciació fricativa – característica dels parlars orientals – com l’africada – característica dels parlars occidentals – de la sibilant palatal sorda en posició inicial de mot o postconsonàntic a”.</p> <p>“Són pròpies de l’àmbit general tant la pronunciació amb <i>i</i>-predominant en els parlars occidentals – com sense <i>i</i> – predominant en els parlars orientals– de la</p>		<p><i>mar[ʃ]a</i> (NR) <i>[tʃ]oquen</i></p>	

	<p>sibilant palatal sorda després de vocal: <i>feix, caixa, dibuixar</i>.”</p> <p>“ Són pròpies de l'àmbit general tant la pronunciació fricativa–predominant en els parlars orientals– com la pronunciació africada sonora – predominant en els parlars occidentals– del so sibilant palatal sonor: <i>judici, gerani, trajecte</i>”.</p> <p>“També és propi de l'àmbit general pronunciar el so inicial dels mots <i>jo</i> i <i>ja</i> com a consonant prepalatal fricativa sonora, o bé com a <i>i</i>”.</p>		<p>[ʒ]oies (NR) [ʒ]oves (NR) [ʒ]onada (NR)</p> <p>[ʒ]a (NR) / [j]a</p>	<p>[ʒ]o (NR)</p>
1.2.4 Consonants nasals	<p>“No són recomanables: - La reducció a una sola <i>m</i> del grup <i>mm</i> en mots com <i>commoure, setmana</i> o a una sola <i>n</i> del grup <i>nn</i> en mots com <i>Anna</i>” - L'omissió del so nasal que forma part de grups cultes en mots com <i>constitució, institut, transparent,</i>”</p>		<p><i>se[mm]ana</i></p>	<p><i>se[mm]ana</i></p>
1.2.5 Consonants laterals	<p>“No és recomanable: - La pronunciació d'una sola <i>l</i> en mots com <i>col·legi</i> - La pronunciació de la <i>l</i>- inicial sense ressonància velar, coincidint amb la castellana.</p>	<p>“Com a norma general pronunciarem la <i>ela</i> geminada com si fos una <i>ela</i> simple, tal com es fa espontàniament.”</p>		<p><i>ape[l]ant</i> (NR) <i>Brusse[l]es</i> (NR) <i>co[l]egi</i> (NR)</p>

	<p>- La palatalització de la <i>l</i>- inicial de mots cultes.</p> <p>- La vocalització de <i>l</i> en casos com <i>aubercoc</i> per <i>albercoc</i>, <i>aubergínia</i> per <i>albergínia</i>.”</p> <p>“És admissible en l'àmbit general – només, però, en registres informals- l'emudiment de la <i>l</i> en els mots <i>altre</i>, <i>nosaltres</i> i <i>vosaltres</i>.”</p>						<i>a[l]tres</i>
1.2.6 Consonants vibrants	<p>“És propi de l'àmbit general pronunciar sense <i>r</i> la primera síl·laba del mot <i>arbre</i>”</p> <p>“És propi de l'àmbit general pronunciar amb <i>r</i> o sense <i>r</i> la primera síl·laba de les formes d'infinitiu, futur i condicional del verb <i>prendre</i> i dels seus derivats compostos”. “És admissible en l'àmbit restringit la pronunciació sense <i>r</i> de la primera síl·laba de les formes d'infinitiu, futur i condicional del verb <i>perdre</i>, característica dels parlars valencians.</p>						
1.3. Accentuació	<p>“No són recomanables:</p> <p>- El desplaçament de l'accent, degut a interferència castellana, en la conjugació de verbs amb l'infinitiu acabat en <i>-iar</i>:</p>						

	<p><i>estúdia</i> per <i>estudia</i>.</p> <p>- La dislocació de l'accent en cultismes: <i>atmòsfera</i> per <i>atmosfera</i>.</p>			
<p>2. MORFOLOGIA NO VERBAL</p> <p>2.1. L'article</p>	<p>“És admissible, en l'àmbit restringit (parlars nord-occidentals i alguerès)-només però, en registres informals- l'ús de les formes <i>lo, los</i> (per <i>el, els</i>, respectivament)</p>		<p><i>el president</i></p> <p><i>el ministre</i></p>	<p><i>el jove</i></p> <p><i>els quaranta</i></p>
2.2. Demostratius	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes <i>aquest</i> (pron. <i>aquest, aquet</i>) – <i>aquesta, aqueix</i> – <i>aqueixa, aquella</i>, i els plurals <i>aquests</i> (pron. <i>aquests</i>)/<i>aquestos</i> – <i>aquestes, aqueixos-queixes, aquells-aquelles</i>; <i>açò, això, allò</i> i també <i>ací, aquí, allí/allà</i>.”</p>		<p><i>aquest</i></p> <p><i>aquesta</i></p>	<p><i>aquest</i></p> <p><i>aquesta</i></p> <p><i>aquestes</i></p>
2.3. Possessius	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes <i>meu-meua/meua, teu-teva/teua, seu-seva/seua</i> els plurals respectius i <i>nostre-nostre i vostre-vostre</i> i els plurals respectius”</p>	(diu el mateix que l'IEC)	<i>seues</i>	
2.4. Cardinals	<p>“És pròpia de l'àmbit general la flexió de gènere en <i>dos/dues</i>. És admissible, però, l'ús invariable de <i>dos</i>”</p>	<p>“Té flexió de gènere. En contextos formals, com ara els espais informatius, mantenim aquesta distinció.</p>	<p><i>les dues parts</i></p> <p><i>dues de les candidates</i></p>	<i>dues regions</i>

<p>3.MORFOLOGIA VERBAL</p> <p>3.1. Present d'indicatiu</p>	<p>“Són pròpies de l'àmbit restringit les formes (...)3. <i>cant</i>[e]. 1 <i>servixo</i> (parlars nord-occidentals)</p>	<p>(l'<i>és</i> <i>Adir</i> té una carpeta sobre morfologia verbal però només fa apunts puntuals sobre algun verb i la seua forma. En aquest cas, no apuntarem res del que diu.)</p>	<p><i>es converteix</i> <i>destrueixen</i> <i>exerceix</i> <i>pass</i>[e] <i>treball</i>[e] <i>suicid</i>[e] <i>destaqu</i>[e] <i>presente</i>[e] (totes són formes d'ela 3a persona del singular)</p>	<p><i>segueix</i> <i>llanc</i>[e] <i>suposari</i>[e] <i>represent</i>[e]</p>
<p>3.2. Imperfet d'indicatiu</p>	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes 3 <i>cantava</i>, <i>perdia</i>, <i>servia</i>.”</p> <p>“És pròpia de l'àmbit restringit (parlars nord-occidentals) la pronunciació de les formes 3 <i>cantav</i>[e], <i>perdi</i>[e], <i>servi</i>[e].”</p> <p>Els verbs <i>fer</i> i <i>veure</i> es conjuguen com <i>caure</i>.</p> <p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes 1 <i>queia</i>, 2 <i>queies</i>, etc.”</p> <p>En el verb <i>dir</i> són pròpies de l'àmbit general les formes 1 <i>deia</i>, 2 <i>deies</i>, 3 <i>deia</i>, 4 <i>dèiem</i>, 5 <i>dèieu</i>, 6 <i>deien</i>.</p>		<p><i>seguí</i>[e] <i>havi</i>[e] <i>feí</i>[e]</p> <p>(totes són formes de la 3a persona del singular)</p>	<p><i>tindri</i>[e] <i>estav</i>[e] <i>explicav</i>[e]</p> <p>(totes són formes de 3a persona del singular)</p>

3.3. Condicional	<p>“És pròpia de l'àmbit general les formes 3. <i>cantaria, perdria, serviria.</i>”</p> <p>“És pròpia de l'àmbit restringit (parlars nord-occidentals) la pronunciació de les formes 3. <i>cantari[e], perdri[e], servir[e].</i>”</p>			(ell) <i>aportari[e]</i>
3.4. Present de subjuntiu	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes següents:</p> <p>1. <i>canti, cante;</i> <i>pardi/perda;</i> <i>servixi/servisca;</i> <i>dormi/dorma;</i></p> <p>2. <i>cantis/cantes;</i> <i>perdis/perdes;</i> <i>servixis/servisques;</i> <i>dormis/dormes</i></p> <p>3. <i>canti/cante;</i> <i>perdi/perda;</i> <i>servixi/servisca;</i> <i>dormi/dorma</i></p> <p>4. <i>cantem; perdem;</i> <i>servim; dormim</i></p> <p>5. <i>canteu; perdu;</i> <i>serviu; dormiu</i></p> <p>6. <i>cantin/canten;</i> <i>perdin/perden;</i> <i>serveixin/servisuen;</i> <i>dormin/dormen</i>”</p>		<i>hagi</i>	<i>confirmi</i> <i>traslladi</i> <i>convoquin</i> <i>pugui</i> <i>es doti</i>
3.5. Imperfet de subjuntiu	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes següents:</p> <p>1. <i>cantés; perdés; servís</i></p> <p>2. <i>cantessis/cantesses;</i> <i>perdessis/perdesses;</i> <i>servissis/servisses</i></p> <p>3. <i>cantés; perdés; servís</i></p> <p>4. <i>cantéssim/cantéssem;</i> <i>perdéssim/perdéssem;</i> <i>servíssim/servíssem</i></p> <p>5. <i>cantéssiu/cantésseu;</i></p>		<i>hagi</i> <i>basculi</i> <i>mantingui</i> <i>respecti</i> <i>pugui</i>	<i>hagi</i> <i>compleixi</i> <i>asseguri</i>

	<p><i>perdéssiu/perdésseu;</i> <i>servíssiú/servísseu</i> <i>6.cantessin/cantessen:p</i> <i>erdessin/perdessen;</i> <i>servissin/servissen</i>”</p>			
3.6.1 Observacions sobre l'infinitiu	<p>“<i>nàixer/néixer</i>” “És admissible en l'àmbit general la forma <i>tindre</i>.” També ho és la forma <i>vindre</i>.” “Són pròpies de l'àmbit general les formes <i>cabre i caber</i>.”</p> <p>“No és recomanable la forma <i>haguer</i>.” Així com tampoc la forma <i>poguer</i> ni <i>sapiguer</i>.</p> <p>Verb <i>caure</i>; “és pròpia de l'àmbit general la forma <i>caient</i>.” No és recomanable la forma <i>caiguent</i>.</p>		<i>tenir</i>	
3.6.2 Observacions sobre el gerundi	<p>Verb <i>creure</i>: “és pròpia de l'àmbit general la forma <i>creient</i>.” No és recomanable la forma <i>crequent</i>.” Verb <i>treure/traure</i>: “és pròpia de l'àmbit general la forma <i>traient</i>.” No és recomanable la forma <i>traquent</i>” Verb <i>jaure</i>: com <i>treure</i> Verb <i>veure</i>: “és pròpia de l'àmbit general la forma <i>veient</i>.” No són recomanables les formes <i>vegent</i>, <i>vequent</i>.”</p>			
3.6.3. Observacions sobre el participi	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes següents: <i>complert/complit, cogut</i>”</p>			

	<p><i>i cuït, establert/establít, fenyut/fengut, fos/fus, matat/mort, ofert/oferit, omplert/omplit, planyut/plangut, pertanyut/pertan-gut, ragut/ras, rigut/ris, sofert/sofrit, suplert/suplit.</i>”</p> <p>“No són recomanables formes com ara: <i>aparescut, comparecut, capigut, sapigut, defengut, depengut, molgut, cobrit, imprimit, obrít.</i>”</p>			
--	---	--	--	--

Locutor	Variant Emprada	Apareix al <i>DIEC2</i> ?	Apareix a <i>l'ésAdir</i> ?	Llegit o dit?
Lluís Caelles	<i>llance</i>	Sí		Llegit
	<i>treure</i>	Sí		Llegit
	<i>atraure</i>	Sí		Llegit
	<i>contreure</i>	Sí		Llegit
	<i>tenir</i>	Sí		Llegit
	<i>vermella</i>	Sí		Llegit

Recull de dades de les gravacions de Solà i Piqué

<i>Tret</i>	<i>Proposta</i>	<i>ésAdir</i>	<i>Llegit</i>	<i>Dit</i>
1.FONÈTICA 1.1 Vocalisme 1.1.1 Vocals tòniques	<p>“És propi de l'àmbit general la diferent repartició de les vocals <i>e</i> i <i>ɛ</i> que respon als hàbits fonètics tradicionals dels dos grans grups de parlars catalans (occidentals i orientals): cadena (pronunciat amb <i>e tancada</i> en els parlars occidentals i amb <i>e oberta</i> en els orientals.”</p>	<p>“ La distribució entre <i>e</i> oberta i <i>e tancada</i>, sol coincidir en tot el dialecte, amb algunes excepcions. És plenament genuí, admissible i fins i tot recomanable utilitzar les formes pròpies, sempre que es faci de manera coherent i sistemàtica, evitant de caure així en la barreja indiscriminada”</p>	MS: <i>refer[É]ncia</i>	MS: <i>pres[É]ncia</i> <i>aflu[É]ncia</i>
1.1.2 Vocals àtones	<p>“Són propis de l'àmbit general els diferents tipus de reduccions sistemàtiques que trobem en els parlars catalans: <i>patir</i>, pronunciat amb <i>a</i> (parlars occidentals) o amb <i>ə</i> (parlars orientals), <i>pesar</i> o <i>gelar</i>, pronunciat amb <i>e</i> (parlars occidentals) o amb <i>ə</i> (parlars orientals); <i>donar</i> o <i>posar</i> pronunciat amb <i>o</i> (parlars occidentals i part dels baleàrics o amb <i>u</i> (parlars orientals).”</p> <p>(no se pronuncia sobre este aspecte)</p>	<p>“ la <i>o</i> es tanca en <i>u</i> davant de síl·laba tònica (<i>c[u]ixí</i>, <i>c[u]sí</i>). I també <i>J[u]sep</i> i <i>J[u]an</i>.”</p>	MS: <i>rec[u]llir</i> <i>s[u]rtida</i>	MS: <i>ac[u]llint</i>

	<p>“És admissible en l'ambient general la diferenciació fonètica entre el masc (<i>turiste</i>) i el fem (<i>turista</i>).”</p> <p>“És també admissible en l'ambient general – només, però, en registres informals- la pronunciació com a <i>a</i> de la vocal inicial de mots començats per <i>en-</i>, <i>em-</i>, <i>es-</i>; i també la de la <i>e</i> gràfica en posició pretònica en alguns mots com <i>sencer</i>, <i>lleuger</i>, <i>resplendor</i>, <i>Miquelet</i>, que es troben en els parlars occidentals.”</p> <p>“En l'ambient restringit són també admissibles – només, però, en registres informals- les oscil·lacions en el timbre de la -a final (<i>casa</i>), pròpies d'alguns parlars nord-occidentals.”</p> <p>No és recomanable: - El tancament de <i>e</i> en <i>i</i> per contacte amb una</p>	<p>“És perfectament admissible i recomanable l'obertura en <i>a-</i> de la <i>e-</i> inicial travada per consonant, especialment <i>es-</i> i <i>en-</i>.”</p> <p>“Tot i que s'hi ha transcrit invariablement -a final com a morfema femení, és perfectament admissible (i recomanable, si es fa amb coherència) la seva realització com a <i>e</i> oberta, tal com es fa en lleidatà: <i>cas</i> [ɛ], <i>terr</i>[ɛ], <i>Lleid</i>[ɛ].</p>	<p>MS: [e]ncetat [e]ncavallant [e]stacions [e]spectacle [e]sport</p> <p>MP: [e]nsurt [e]ndut</p> <p>MS: <i>andan</i>[ɛ] <i>desfilad</i>[ɛ] <i>màgiqu</i>[ɛ] <i>ru</i>[ɛ] <i>comarqu</i>[ɛ] <i>camill</i>[ɛ] <i>hor</i>[ɛ] <i>calçad</i>[ɛ] <i>fir</i>[ɛ] <i>ein</i>[ɛ] <i>parad</i>[ɛ] <i>lleidetan</i>[ɛ] <i>Vilanov</i>[ɛ]</p>	<p>MS: [e]ncarregat [e]stacions</p> <p>MS: <i>recollid</i>[ɛ] <i>vell</i>[ɛ] <i>cerimoni</i>[ɛ] <i>mesur</i>[ɛ]</p> <p>MP: <i>panoram</i>[ɛ]</p>
--	--	---	--	--

	<p>consonant palatal: <i>giner</i> per <i>gener</i>, <i>quixal</i> per <i>queixal</i>, <i>dijú</i> per <i>dejú</i>.</p> <p>- Les caigudes de a o e per contacte amb r: <i>v'ritat</i> per <i>veritat</i>, <i>f'redat</i> per <i>feredat</i>.</p>		<p>MP: <i>deixat</i></p> <p>MS: <i>deixar</i></p>	
1.1.3 Diftongs	<p>No és recomanable:</p> <p>- La reducció de diftongs a una sola vocal: <i>pacència</i> per <i>paciència</i>, <i>coranta</i> per <i>quaranta</i>, <i>cantitat</i> per <i>quantitat</i>, <i>casi</i> per <i>quasi</i>, etc.</p> <p>- La pronunciació de diftong <i>au</i> en comptes de <i>o</i>.</p> <p>“És admissible en l'àmbit general – només, però, en registres informals- la pronunciació unisil·làbica de <i>i</i> seguida d'una altra vocal. Ex: <i>condició</i>.”</p>	En aquest cas apunta que “en llenguatge col·loquial és habitual la reducció del diftong.”	<p>MS: <i>quaranta</i></p> <p>MP: <i>coranta</i></p>	<i>quaranta</i>
1.2 Consonantisme 1.2.1 Consonants oclusives	<p>“És propi de l'àmbit general tant pronunciar les oclusives darrere nasal (<i>font</i>, <i>llamp</i>) i <i>t</i> o <i>d</i> darrere <i>l</i> (<i>malalt</i>, <i>Eudald</i>) – pronunciació típica dels parlars valencians i balears-, com no pronunciar aquests sons – fenomen característic de la resta dels parlars catalans-.”</p> <p>“No són recomanables:</p> <p>- La supressió de la <i>p</i> dels grups <i>ps</i>- inicial: <i>PSUC</i>, <i>psiquiatra</i>.</p> <p>- La pronunciació de <i>t</i></p>	(diu el mateix que l'IEC)	<p>MS: <i>se[t]mana</i></p>	<p>MS: <i>se[Ø]mana</i></p>

	<p>ortogràfica en mots com <i>setmana</i> o <i>cotna</i>.”</p> <p>- L'emudiment de la <i>g</i> davant la <i>u</i>: <i>aiua</i>, per <i>aigua</i>, <i>uardar</i> per <i>guardar</i>.”</p>		MS: <i>ai[Ø]ua</i>	MS: <i>ai[Ø]ua</i>
1.2.2 Consonants sibilants alveolars	<p>“És propi de l'àmbit general pronunciat el grup <i>tz</i> dels sufix <i>-itz-</i> com a <i>dz-</i>, o bé com a <i>z</i>, característica dels parlars valencians.”</p> <p>“És admissible en l'àmbit restringit pronunciar amb <i>sx</i> o bé amb <i>xc</i> l'increment dels verbs de la tercera conjugació (<i>patisca</i>, <i>patixca</i>), característica dels parlars occidentals.”</p> <p>“No és recomanable:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La pronunciació sorda de la sibilant sonora - La pronunciació sonora de la sibilant sorda - Diferents tipus de palatalitzacions (<i>xixanta</i> en lloc de <i>seixanta</i>) 	“En atalà occidental és admissible la pronúncia amb essa sonora, sense la <i>t</i> .”		MS: <i>[s]eixanta</i> <i>cent</i> <i>[s]eixanta-nou</i>
1.2.3 Consonants sibilants palatals	<p>“Són pròpies de l'àmbit general tant la pronunciació fricativa – característica dels parlars orientals – com l'africada – característica dels parlars occidentals – de la sibilant palatal sorda en posició inicial de mot o postconsonàntica”.</p>		MS: <i>mar[tʃ]ar</i> MP: <i>mar[tʃ]ar</i> <i>[tʃ]avi</i>	MP: <i>mar[tʃ]ar</i>

	<p>“Són pròpies de l'àmbit general tant la pronunciació amb i- predominant en els parlars occidentals – com sense i – predominant en els parlars orientals- de la sibilant palatal sorda després de vocal: <i>feix, caixa, dibuixar.</i>”</p> <p>“Són pròpies de l'àmbit general tant la pronunciació fricativa- predominant en els parlars orientals- com la pronunciació africada sonora – predominant en els parlars occidentals– del so sibilant palatal sonor: <i>judici, gerani, trajecte</i>”.</p> <p>“També és propi de l'àmbit general pronunciar el so inicial dels mots <i>jo</i> i <i>ja</i> com a consonant prepalatal fricativa sonora, o bé com a <i>i</i>”.</p>		<p>MS: [ʒ]a MP: [ʒ]a</p>	<p>MS: [ʒ]o</p>
1.2.4 Consonants nasals	<p>“No són recomanables: - La reducció a una sola <i>m</i> del grup <i>mm</i> en mots com <i>commoure, setmana</i> o a una sola <i>n</i> del grup <i>nn</i> en mots com <i>Anna</i>” - L'omissió del so nasal que forma part de grups cultes en mots com <i>constitució, institut, transparent,</i>”</p>		<p>MS: <i>se[mm]ana</i></p>	<p>MS: <i>se[mm]ana</i></p>

1.2.5 Consonants laterals	<p>“És propi de l’àmbit general pronunciar palatal o alveolar el so lateral geminat en mots com <i>espatlla</i>, <i>vetllar</i>, <i>motlle</i>. La primera pronunciació (<i>espall·lla</i>, <i>vell·llar</i>, <i>moll·lle</i>) és característica dels parlars nord-occidentals i centrals mentre que la segona (<i>espal·la</i>, <i>vel·lar</i>, <i>mol·le</i>) és característica dels parlars valencians i baleàrics.”</p> <p>“És admissible en l’àmbit general – només, però, en registres informals– l’emudiment de la <i>l</i> en els mots <i>altre</i>, <i>nosaltres</i> i <i>vosaltres</i>.”</p> <p>“No és recomanable: - La pronunciació d’una sola <i>l</i> en mots com <i>col·legi</i>. - La pronunciació de la <i>l</i>- inicial sense ressonància velar, coincidint amb la castellana. - La palatalització de la <i>l</i>- inicial de mots cultes. - La vocalització de <i>l</i> en casos com <i>aubercoc</i> per <i>albercoc</i>, <i>aubergínia</i> per <i>albergínia</i>”</p>	<p>“En els grups -tl- i -tll-, la primera consonant se sol assimilar a la segona, que es pronuncia geminada.</p> <p>“Com a norma general pronunciarem la <i>ela</i> geminada com si fos una <i>ela</i> simple, tal com es fa espontàniament.”</p>	<p>MS: <i>a[l]tres</i></p> <p>MP: <i>a[l]tres</i></p> <p>MP: <i>so[l]licitades</i></p>	<p>MS: <i>a[l]tre</i></p> <p>MS: <i>insta[l]acions</i> <i>nu[l]a</i></p>
1.2.6 Consonants vibrants	<p>“És propi de l’àmbit general pronunciar sense <i>r</i> la primera síl·laba del mot <i>arbre</i>”</p> <p>“Es propi de l’àmbit general pronunciar amb <i>r</i> o sense <i>r</i> la primera</p>		<p>MS: <i>sorp[Ø]endre</i></p>	

	síl·laba de les formes d'infinitiu, futur i condicional del verb <i>prendre</i> i dels seus derivats compostos”.			
1.3. Accentuació	<p>“No són recomanables:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El desplaçament de l'accent, degut a interferència castellana, en la conjugació de verbs amb l'infinitiu acabat en <i>-iar</i>: <i>estúdia</i> per <i>estudia</i>. - La dislocació de l'accent en cultismes: <i>atmòsfera</i> per <i>atmosfera</i>. 		MS: <i>p[é]ro</i>	MP: <i>p[e]ro</i>
2 MORFOLOGIA NO VERBAL 2.1. L'article	<p>“És admissible, en l'àmbit restringit (parlars nord-occidentals i alguerès)-només però, en registres informals- l'ús de les formes <i>lo, los</i> (per <i>el, els</i>, respectivament)</p>		MS: <i>los reixos</i> <i>el president</i> MP: <i>el divendres</i> <i>el passat</i>	MS: <i>els millors</i> <i>els hiverns</i> MP: <i>els animals</i> <i>els veïns</i>
2.2. Demonstratius	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes aquest (pron. <i>aquest, aquet</i>) – <i>aquesta, aqueix</i> – <i>aqueixa, aquella</i>, i els plurals aquests (pron. <i>aquests/aquestos</i> – <i>aquestes, aqueixos-aqueixes, aquells-aquelles; açò, això, allò</i> i també <i>ací, aquí, allí/allà</i>.”</p>	(diu el mateix que l'IEC)	MS: <i>aquet</i> <i>aquest</i> <i>aquesta</i> MP: <i>aquets</i> <i>aquet</i>	MP: <i>aquesta</i> <i>aquest</i>
2.3. Possessius	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes <i>meu-meua/meua, teu-teua/teua, seu-seua/seua</i> els plurals respectius i</p>	(diu el mateix que l'IEC)		MS: <i>seva</i> MP: <i>seva</i>

	<p><i>nostre-nostra</i> i <i>vostre-vostra</i> i els plurals respectius”</p> <p>“ També són pròpies de l'àmbit general les formes àtones usades només davant alguns noms de parentiu (<i>ton pare, sa mare</i>) i en algunes frases fetes (<i>en ma vida</i>)</p>			
2.4. Cardinals	<p>“És pròpia de l'àmbit general la flexió de gènere en dos/dues. És admissible, però, l'ús invariable de dos”</p>	<p>“Té flexió de gènere. En contextos formals, com ara els espais informatius, mantenim aquesta distinció.</p>	<p>MS: <i>dues allaus</i> <i>dues mil</i> <i>tanques</i></p>	
<p>3.MORFOLOGIA VERBAL</p> <p>3.1. Present indicatiu</p>	<p>“Són pròpies de l'àmbit restringit les formes (...)3. Cant[e]. 1 <i>servixo</i> (parlars nord-occidentals).</p>	<p>(l'<i>és</i> <i>Adir</i> té una carpeta sobre morfologia verbal però només fa apunts puntuals sobre algun verb i la seua forma. En aquest cas, no apuntarem res del que diu.)</p>	<p>MS: <i>dirigeix</i> <i>imparteix</i> <i>impedeixen</i> <i>comenc[e]</i> <i>pass[e]</i> <i>mostr[e]</i> <i>qued[e]</i> <i>consolid[e]</i></p> <p>MP: <i>atreveix</i> <i>repeteix</i> <i>fei[e]</i> <i>dur[e]</i> <i>sembl[e]</i> <i>pass[e]</i> <i>toqu[e]</i></p>	<p>MS: <i>repeteix</i> <i>pateixen</i> <i>continu[e]</i> <i>indign[e]</i></p>
3.2. Imperfet d'indicatiu	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes 3 <i>cantava, perdia, servia.</i>”</p> <p>“És pròpia de l'àmbit restringit (parlars</p>		<p>MS: <i>seguí[e]</i></p>	

	<p>nord-occidentals) la pronunciació de les formes 3 <i>cantav</i>[e], <i>perdi</i>[e], <i>servi</i>[e].” Els verbs <i>fer</i> i <i>veure</i> es conjuguen com <i>caure</i>.</p> <p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes 1 <i>queia</i>, 2 <i>queies</i>, etc.</p> <p>En el verb <i>dir</i> són pròpies de l'àmbit general les formes 1 <i>deia</i>, 2 <i>deies</i>, 3 <i>deia</i>, 4 <i>dèiem</i>, 5 <i>dèieu</i>, 6 <i>deien</i>.</p>			
3.3. Condicional	<p>“És pròpia de l'àmbit general les formes 3. <i>cantaria</i>, <i>perdría</i>, <i>serviria</i>.”</p> <p>“És pròpia de l'àmbit restringit (parlars nord-occidentals) la pronunciació de les formes 3. <i>Cantarie</i>[e], <i>perdri</i>[e], <i>serviri</i>[e]-“</p>			
3.4. Present de subjuntiu	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes següents:</p> <p>1. <i>canti</i>, <i>cante</i>; <i>pardi</i>/<i>perda</i>; <i>servixi</i>/<i>servisca</i>; <i>dormi</i>/<i>dorma</i>; 2. <i>cantis</i>/<i>cantes</i>; <i>perdis</i>/<i>perdces</i>; <i>servixis</i>/<i>servisques</i>; <i>dormis</i>/<i>dormes</i> 3. <i>canti</i>/<i>cante</i>; <i>perdi</i>/<i>perda</i>; <i>servixi</i>/<i>servisca</i>; <i>dormi</i>/<i>dorma</i> 4. <i>cantem</i>; <i>perdem</i>; <i>servim</i>; <i>dormim</i> 5. <i>canteu</i>; <i>perdeu</i>;</p>		<p>MS: <i>comproversin</i> <i>faci</i></p>	<p>MS: <i>ajudi</i> <i>estigui</i> <i>desaparegui</i></p> <p>MP: <i>portin</i> <i>llaurin</i> <i>s'allargui</i> <i>recomane</i></p>

	<p><i>serviu; dormiu</i> <i>6. cantin/canten;</i> <i>perdin/perden;</i> <i>serveixin/servisquen;</i> <i>dormin/dormen</i>”</p>			
3.5. Imperfet de subjuntiu	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes següents: <i>1.cantés; perdés; servís</i> <i>2.cantessis/cantesses;</i> <i>perdessis/perdesses;</i> <i>servissis/servisses</i> <i>3.cantés;perdés;servís</i> <i>4.cantéssim/cantéssem;</i> <i>perdéssim/perdéssem;</i> <i>servíssim/servíssem</i> <i>5.cantéssiu/cantésseu;</i> <i>perdéssiu/perdésseu;</i> <i>servíssiu/servísseu</i> <i>6.cantessin/cantessen;p</i> <i>erdessin/perdessen;serv</i> <i>issin/servissen</i>”</p>			
3.6.1 Observacions sobre l'infinitiu	<p>“<i>nàixer/néixer</i>” “És admissible en l'àmbit general la forma <i>tindre.</i>” També ho és la forma <i>vindre.</i>” “Són pròpies de l'àmbit general les formes <i>cabre i caber.</i>” “<i>No és recomanable la forma hauer.</i>” Així com tampoc la forma <i>poguer</i> ni <i>sapiguer.</i></p>			MP: <i>néixer</i>
3.6.2 Observacions sobre el gerundi	<p>Verb <i>caure</i>; “és pròpia de l'àmbit general la forma <i>caient.</i> No és recomanable la forma <i>caiguent.</i></p>			

	<p>Verb <i>creure</i>: “és pròpia de l'àmbit general la forma <i>creient</i>. No és recomanable la forma <i>creguent</i>.”</p> <p>Verb <i>treure/traure</i>: “és pròpia de l'àmbit general la forma <i>traient</i>. No és recomanable la forma <i>traguent</i>”</p> <p>Verb <i>jaure</i>: com <i>treure</i></p> <p>Verb <i>veure</i>: “és pròpia de l'àmbit general la forma <i>veient</i>. No són recomanables les formes <i>vegent</i>, <i>veguent</i>.”</p>		<p>MS: <i>atraient</i></p>	
3.6.3 Observacions sobre el participi	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes següents: <i>complet/complit, cogut i cuit, establert/establit, fenyut/fengut, fos/fus, matat/mort, ofert/oferit, omplert/omplit, planyut/plangut, pertanyut/pertan-gut, ragut/ras, rigut/ris, sofert/sofrit, suplert/suplit.</i>”</p> <p>“No són recomanables formes com ara: <i>aparescut, comparecut, capigut, sapigut, defengut, depengut, molgut, cobrit, imprimit, obrit.</i>”</p>			

Locutor	Variante emprada	Apareix al DIEC2?	Apareix a l' <i>ésAdir</i> ?	Llegit o dit?
Mariona Piqué	<i>cua</i>	Sí		Llegit
Marina Solà	<i>caramel</i>	Sí		Llegit

Recull de dades de les gravacions de Llambrich i Sorribes

<i>Tret</i>	<i>Proposta</i>	<i>ésAdir</i>	<i>Aragonés</i>	<i>Llegit</i>	<i>Dit</i>
1.FONÈTICA 1.1.Vocalisme 1.1.1 Vocals tòniques	<p>“ És propi de l'àmbit general la diferent repartició de les vocals <i>e</i> i <i>ɛ</i> que respon als hàbits fonètics tradicionals dels dos grans grups de parlars catalans (occidentals i orientals): cadena (pronunciat amb <i>e tancada</i> en els parlars occidentals i amb <i>e oberta</i> en els orientals.”</p>	<p>“ La distribució entre <i>e</i> oberta i <i>e tancada</i>, sol coincidir en tot el dialecte, amb algunes excepcions. És plenament genuí, admissible i fins i tot recomanable utilitzar les formes pròpies, sempre que es faci de manera coherent i sistemàtica, evitant de caure així en la barreja indiscriminada”</p>	<p>“Se pronuncia una <i>e</i> tancada, tot i que convencionalment s'escriu amb accent obert (<i>è</i>): en totes les paraules acabades en <i>-è, -ès, -èn</i>; en els infinitius acabats en <i>-èixer, -èncer, -ènyer</i>; en algunes terminacions verbals com <i>-èiem, -èieu</i>; en les paraules acabades en <i>-ència</i> i en altres com <i>cèlebre, època, sèpia</i>, etc.”</p>	<p>FLL: <i>converg[é]n-cia</i> <i>experi[é]n-cia</i> <i>ag[é]ncia</i> però <i>recon[é]i-xer</i></p> <p>VS: <i>frequ[é]n-cia</i> <i>viol[é]ncia</i> <i>interfer[é]n-cies</i></p>	<p>VS: <i>Val[é]ncia</i></p>
1.1.2 Vocals àtones	<p>“Són propis de l'àmbit general els diferents tipus de reduccions sistemàtiques que trobem en els parlars catalans: <i>patir</i>, pronunciat amb <i>a</i> (parlars occidentals) o amb <i>ə</i> (parlars orientals), <i>pesar</i> o <i>gelar</i>, pronunciat amb <i>e</i> (parlars occidentals) o amb <i>ə</i> (parlars orientals); <i>donar</i> o <i>posar</i> pronunciat amb <i>o</i> (parlars occidentals i part dels baleàrics o</p>				<p>FLL: <i>eur[u]s</i> <i>c[u]nsidera</i> <i>c[u]ntracte</i></p>

	<p>amb <i>u</i> (parlars orientals).”</p> <p>(no se pronuncia sobre este aspecte)</p> <p>“És admissible en l’àmbit general la diferenciació fonètica entre el masc (<i>turiste</i>) i el fem (<i>turista</i>).”</p> <p>No són recomanables: “ la supressió o addició de <i>a-</i> inicial, en casos com <i>anou</i> per <i>nou</i>.”</p> <p>“És també admissible en l’àmbit general – només, però, en registres informals- la pronunciació com a <i>a</i> de la vocal inicial de mots començats per <i>en-</i>, <i>em-</i>, <i>es-</i>; i també la de la <i>e</i> gràfica en posició pretònica en alguns mots com sencer,</p>	<p>“La <i>o</i> es tanca en <i>u</i> davant síl·laba tònica (<i>c[u]ixí</i>, <i>c[u]sí</i>). I també <i>J[u]sep</i> i <i>J[u]an</i>.”</p> <p>“És perfectament admissible i recomanable l’obertura en <i>a-</i> de la <i>e-</i> inicial travada per consonant, especialment <i>es-</i> i</p>	<p>“Considerem admissible pronunciar-la com una <i>u</i> en aquests casos -els possessius; <i>mon</i>, <i>ton</i>, <i>son</i> i en el pronom <i>ho</i> -seguida de <i>i</i> tònica: <i>collir</i>, <i>cosir</i>, <i>tossir</i>, etc. - darrere <i>j</i> inicial: <i>Josep</i>, <i>Joan</i>, etc. -en altres paraules com <i>botifarra</i>, <i>moixó</i>, <i>moixarra</i>, etc.”</p> <p>En les paraules que tenen el sufix <i>-ista</i> (<i>turista</i>), és admissible distingir-ne el gènere pronunciant una <i>e</i> final en el masculí i una <i>a</i> final en el femení.”</p> <p>“En posició àtona, la lletra <i>e</i> se pot pronunciar com una <i>a</i>, però només en els registres informals, en els casos següents: -En la majoria de paraules que comencen en <i>em-</i>, <i>en-</i>, <i>es-</i> (i també <i>eix-</i>)</p>	<p>VS: <i>ac[u]llir</i></p> <p>VS: <i>candidat</i> <i>socialist[a]</i></p> <p>VS: <i>s'[e]scurça- rà</i> <i>a l'[e]spera</i></p> <p>FLL: <i>[a]ntén</i> <i>[a]nguany</i> <i>[a]mbutxa- caven</i></p>	<p>FLL: <i>[a]ncara</i> <i>[a]ntrada</i></p>
--	--	---	---	--	--

	<p><i>lleuger, resplendor, Miquelet</i>, que es troben en els parlars occidentals.”</p> <p>No és recomanable:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El tancament de <i>e</i> en <i>i</i> per contacte amb una consonant palatal: <i>giner</i> per <i>gener</i>, <i>quixal</i> per <i>queixal</i>, <i>dijú</i> per <i>dejú</i>. - Les caigudes de <i>a</i> o <i>e</i> per contacte amb <i>r</i>: <i>v'ritat</i> per <i>veritat</i>, <i>f'redat</i> per <i>feredat</i>. <p>“Són propis de l'àmbit general els diferents tipus de reduccions sistemàtiques en els parlars catalans: <i>donar</i> o <i>posar</i> pronunciats amb <i>o</i> (parlars occidentals).”</p> <p>“No és recomanable la pronunciació de diftong <i>au</i> en comptes de <i>o</i>.</p>	<p><i>en-.</i>”</p> <p>(no se pronuncia sobre estos casos)</p> <p>(no se pronuncia sobre estes formes)</p>	<p>-En algunes paraules en què la <i>e</i> precedeix la vocal tònica: <i>lleganya</i>, <i>llençol</i>, <i>resplendor</i>, <i>sencer</i>, <i>terròs</i>, etc.”</p> <p>“No és recomanable canviar una <i>e</i> per una <i>i</i> en paraules com <i>deixar</i>, <i>genoll</i>, <i>menjar</i>, <i>senyor</i>, etc.”</p> <p>No és recomanable pronunciar el diftong <i>au</i> en comptes d'una <i>o</i> inicial en paraules com <i>oliva</i>, <i>olor</i>, <i>orella</i>, <i>ovella</i>, etc.”</p>	<p>[a]stan [a]squerra</p> <p>FLL: [e]stem</p> <p>VS: <i>veritat</i></p>	<p>FLL: <i>si[ʃ]anta-sis</i></p>
1.1.3 Diftongs	<p>“És admissible en l'àmbit general – només, però, en registres informals– la pronunciació unisil·làbica de <i>i</i> seguida d'una altra vocal. Ex: <i>condició</i>.”</p>		<p>“En les combinacions <i>ia</i>, <i>ie</i>, <i>io</i>, és admissible la pronunciació d'un diftong en comptes de fer-hi dues síl·labes; <i>ciència</i>.”</p>		

	<p>No és recomanable:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La reducció de diftongs a una sola vocal: <i>pacència</i> per <i>paciència</i>, <i>coranta</i> per <i>quaranta</i>, <i>cantitat</i> per <i>quantitat</i>, <i>casi</i> per <i>quasi</i>, etc. 	<p>En aquest cas apunta que “en llenguatge col·loquial és habitual la reducció del diftong.”</p>	<p>“No és recomanable la reducció de diftong a una sola vocal en casos com <i>quaranta</i>, <i>diumenge</i>, <i>paciència</i>.”</p>	<p>VS: <i>coranta</i> (NR)</p>	
<p>1.2 Consonantisme</p> <p>1.2.1 Consonants oclusives</p>	<p>“És propi de l'àmbit general tant pronunciar les oclusives darrere nasal (<i>font</i>, <i>llamp</i>) i <i>t</i> o <i>d</i> darrere <i>l</i> (<i>malalt</i>, <i>Eudald</i>) – pronunciació típica dels parlars valencians i balears-, com no pronunciar aquests sons – fenomen característic de la resta dels parlars catalans-.”</p> <p>“No són recomanables:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La supressió de la <i>p</i> dels grups <i>ps</i>-inicial: <i>PSUC</i>, <i>psiquiatra</i>. - La pronunciació de <i>t</i> ortogràfica en mots com <i>setmana</i> o <i>cotna</i>.” - L'emmudiment de la <i>g</i> davant la <i>u</i>: <i>aiua</i>, per <i>aigua</i>, <i>uardar</i> per <i>guardar</i>.” 	<p>(diu el mateix que l'IEC)</p>	<p>“Les consonants finals <i>p</i> i <i>b</i> són mudes darrere <i>m</i> (<i>camp</i>, <i>tomb</i>), <i>t</i> i <i>d</i> darrere <i>n</i> o <i>l</i> (<i>pont</i>, <i>malalt</i>), i també els seus plurals (<i>camps</i>, <i>ponts</i>).”</p> <p>“Les consonants finals <i>c</i> i <i>g</i> darrere <i>n</i> (<i>banc</i>, <i>fang</i> i els seus plurals) són pronunciades en alguna població i són mudes en altres. En tot cas, sonen diferents de <i>ban</i> i <i>fan</i>.</p> <p>“En els grups <i>mm</i>, <i>tm</i>, <i>nn</i>, <i>tn</i> s'han de pronunciar dues consonants nasal.”</p>	<p>VS: <i>aproximada</i> <i>-men</i>[Ø] <i>probable-</i> <i>men</i>[Ø]</p> <p>VS: <i>se</i>[t]<i>manes</i> (NR) FLL: <i>ai</i>[Ø]<i>ua</i> (NR)</p>	<p>FLL: <i>presiden</i>[Ø]</p> <p>FLL: <i>ai</i>[Ø]<i>ua</i> (NR)</p>

			“No considerem recomanable la pronunciació d’una <i>v</i> (o una <i>b</i>) en comptes d’una <i>u</i> en diminutius com <i>claueta</i> , <i>creueta</i> , <i>peuet</i> , <i>veueta</i> , en paraules com <i>ouera</i> , i afegir-la a <i>poal</i> ”	VS: <i>ai[Ø]ua</i> (NR)	VS: <i>ai[Ø]ua</i> (NR)
1.2.2 Consonants sibilants alveolars	<p>“És propi de l’àmbit general pronunciat el grup <i>tz</i> dels sufix <i>-itz-</i> com a <i>dz-</i>, o bé com a <i>z</i>, característica dels parlars valencians.”</p> <p>“No és recomanable: - La pronunciació sorda de la sibilant sonora - La pronunciació sonora de la sibilant sorda - Diferents tipus de palatalitzacions (<i>xixanta</i> en lloc de <i>seixanta</i>)</p>	“En atalà occidental és admissible la pronúncia amb essa sonora, sense la <i>t</i> .”	<p>“El sufix <i>-itzar</i> de paraules com <i>organitzar</i> o <i>protagonitzar</i> se pronuncia sense <i>t</i>, encara que en la lectura hi ha tendència a pronunciar-la.”</p> <p>“la <i>x</i> ha de sonar com <i>gz</i> en les paraules començades en <i>ex-</i> o <i>inex-</i> seguides de vocal o <i>hac</i>. Per tant, no ha de sonar com una <i>j</i>.”</p>	VS: <i>regre[s]ió</i>	FLL: <i>comi[z]ions</i>
1.2.3 Consonants sibilants palatals	“Són pròpies de l’ àmbit general tant la pronunciació fricativa – característica dels parlars orientals –				

	<p>com l'africada – característica dels parlars occidentals – de la sibilant palatal sorda en posició inicial de mot o postconsonàntica”.</p> <p>“ Són pròpies de l'àmbit general tant la pronunciació fricativa– predominant en els parlars orientals – com la pronunciació africada sonora – predominant en els parlars occidentals– del so sibilant palatal sonor: <i>judici, gerani, trajecte</i>”.</p> <p>“També és propi de l'àmbit general pronunciar el so inicial dels mots <i>jo</i> i <i>ja</i> com a consonant prepalatal fricativa sonora, o bé com a <i>i</i>”.</p>		<p>“Les paraules <i>ja, jo, jaio-a</i> se pronuncien amb una <i>i</i> inicial.”</p>	<p>FLL: [tʃ]ecs però [ʃ]ifra</p> <p>VS: [ʃ]ar[ʃ]a</p> <p>FLL: [dʒ]utje MP: [ʒ]a [dʒ]ustícia però [ʒ]enerali- tat VS: pro[ʒ]ecte mi[dʒ]ana [dʒ]eogrà- fic</p>	<p>FLL: e[ʒ]emple (NR)</p> <p>VS: e[ʒ]emple (NR)</p> <p>FLL: [dʒ]udici [dʒ]utjant [ʒ]unta [dʒ]ens ma[dʒ]is- trada</p>
1.2.4 Consonants nasals	<p>“No són recomanables: - La reducció a una sola <i>m</i> del grup <i>mm</i> en mots com <i>commoure, setmana</i> o a una sola <i>n</i> del grup <i>nn</i> en mots com <i>Anna</i>” - L'omissió del so nasal que forma part de grups cultes en</p>		<p>“En els grups <i>mm, tm, nn, tn</i> s'han de pronunciar dues consonants nasals.”</p>	<p>FLL: [dʒ]a VS: [ʒ]a</p> <p>VS: se[t]manes (NR)</p>	

	mots com <i>constitució, institut, transparent,</i> ”				
1.2.5 Consonants laterals	<p>“És propi de l'àmbit general pronunciar palatal o alveolar el so lateral geminat en mots com <i>espatlla, vetllar, motlle</i>. La primera pronunciació (<i>espall·lla, vell·llar, moll·lle</i>) és característica dels parlars nord-occidentals i centrals mentre que la segona (<i>espal·la, vel·lar, mol·le</i>) és característica dels parlars valencians i baleàrics.”</p> <p>“És admissible en l'àmbit general no geminar la lateral palatal <i>ll</i> en mots com <i>ratlla, bitllet, butlletí</i>, pronunciació característica dels parlars valencians i baleàrics.</p> <p>“No és recomanable: - La pronunciació d'una sola <i>l</i> en mots com <i>col·legi</i>. - La pronunciació de la <i>l</i>- inicial sense ressonància velar, coincidint amb la castellana.</p>	<p>“En els grups <i>-tl-</i> i <i>-tll-</i>, la primera consonant se sol assimilar a la segona, que es pronuncia geminada.</p> <p>“Com a norma general pronunciarem la <i>ela</i> geminada com si fos una <i>ela</i> simple, tal com es fa espontàniament.”</p>	<p>“Se pronuncien dues <i>els</i> en els següents casos: -En la <i>ela</i> geminada. -En el dígraf <i>tl</i> -En el dígraf <i>tll</i> de les paraules <i>ametlla, batlle, espatlla, vetlla</i>, que també podem trobar escrites amb el dígraf <i>tl</i> (<i>ametla, batle</i>, etc).</p> <p>“En paraules com <i>bitllet, ratlla, butlletí</i>, etc., és admissible pronunciar només una vegada el so de <i>ll</i>.”</p>	<p>VS: <i>es rebe[l]a</i> <i>circumva[l]ació</i></p> <p>VS: <i>bi[t]llets</i></p>	<p>FLL: <i>a[l]tre</i></p>

	<p>- La palatalització de la <i>l-</i> inicial de mots cultes.</p> <p>- La vocalització de <i>l</i> en casos com <i>aubercoc</i> per <i>albercoc</i>, <i>aubergínia</i> per <i>albergínia</i>”</p>				
1.2.6 Consonants vibrants	<p>“És propi de l'àmbit general pronunciar sense <i>r</i> la primera síl·laba del mot <i>arbre</i>”</p> <p>“És propi de l'àmbit general pronunciar amb <i>r</i> o sense <i>r</i> la primera síl·laba de les formes d'infinitiu, futur i condicional del verb <i>prendre</i> i dels seus derivats compostos”.</p> <p>“És admissible en l'àmbit restringit la pronunciació sense <i>r</i> de la primera síl·laba de les formes d'infinitiu, futur i condicional del verb <i>perdre</i>, característica dels parlars valencians.”</p>		<p>“A l'interior de paraula és muda:</p> <p>-la primera <i>r</i> de la paraula <i>arbre</i></p> <p>-la <i>r</i> de la primera síl·laba de les formes d'infinitiu, futur i condicional del verb <i>prendre</i> i els seus derivats</p> <p>-la primera <i>r</i> del verb <i>perdre</i>, que també pot ser muda en els mateixos casos.”</p>	<p>VS:</p> <p><i>rep[Ø]en-dre</i></p> <p>FLL:</p> <p><i>pe[Ø]dre</i></p>	
1.2.7 Accentuació	<p>“No són recomanables:</p> <p>- El desplaçament de l'accent, degut a</p> <p>interferència castellana, en la conjugació de verbs amb l'infinitiu acabat en <i>-iar</i>: <i>estúdia</i> per <i>estudia</i>.</p>		<p>“No és recomanable del desplaçament de l'accent en els següents:</p> <p>-En la conjugació de verbs amb l'infinitiu acabat en <i>-iar</i>.</p> <p>-En un gran nombre de</p>		

	- La dislocació de l'accent en cultismes: <i>atmòsfera</i> per <i>atmosfera</i> .		cultismes i paraules d'origen estranger. -En alguns noms de persona i lloc. -En altres com <i>però</i> , <i>perquè</i> , <i>sinó</i> , <i>cantó</i> , <i>mossèn</i> , <i>Jesús!</i>	FLL: <i>p[é]ro</i> (NR) VS: <i>p[é]ro</i> (NR) <i>p[é]rque</i> (NR)	
2.MORFOLOGIA NO VERBAL 2.1.L'article	“És admissible, en l' àmbit restringit (parlars nord-occidentals i alguerès)- només <i>però</i> , en registres informals- l'ús de les formes <i>lo</i> , <i>los</i> (per <i>el</i> , <i>els</i> , respectivament). “Són pròpies de l' àmbit restringit (parlars nord-occidentals i alguerès)- només <i>però</i> , en registres informals- l'ús de les formes <i>lo</i> , <i>los</i> (per <i>el</i> , <i>els</i> , respectivament)		“En els registres informals , és admissible l'ús de les formes <i>lo</i> i <i>los</i> , característiques del dialecte nord-occidental, en comptes de <i>el</i> i <i>els</i> .”	FLL: <i>lo</i> <i>començame</i> <i>nt però el</i> <i>sumari, els</i> <i>euros, i</i> <i>però [a]ls</i> <i>importants,</i> <i>i [a]ls</i> <i>treien,</i> VS: <i>el dipòsit</i>	FLL: <i>lo que</i> <i>finalment,</i> <i>lo que</i> <i>s'està</i> <i>jutjant, de</i> <i>lo que</i> <i>tenien</i> <i>previst, los</i> <i>arrossaires,</i> <i>los agents,</i> <i>destapar</i> <i>[a]l cas,</i> <i>convocar</i> <i>[a]l judici,</i> <i>[a]ls</i> <i>advocats,</i> <i>[e]ls diners.</i>
2.2.Demostratius			“Els demostratius de proximitat que s'usen normalment en estes comarques i en els parlars valencians són: <i>este</i> , <i>esta</i> , <i>estos</i> i <i>estes</i> .”	FLL: <i>estos, esta</i> VS: <i>estos, este</i>	FLL: <i>este, estos</i>

2.3.Possessius	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes <i>meu-meua/meua, teu-teva/teua, seu-seva/seua</i> els plurals respectius i <i>nostre-nostre i vostre-vostre</i> i els plurals respectius”</p> <p>“També són pròpies de l'àmbit general les formes àtones usades només davant alguns noms de parentiu (<i>ton pare, sa mare</i>) i en algunes frases fetes (<i>en ma vida</i>)”</p>	(diu el mateix que l'IEC)	<p>“Els possessius <i>meu, teu, seu</i> tenen els femenins <i>meua, teua, seua i meues, teues, seues</i>. En els registres formals també s'usen les formes <i>meva, teva, seva i meves, teves, seves</i>,”</p>	<p>FLL: <i>seues</i></p> <p>VS: <i>seues</i></p>	<p>FLL: <i>seues</i></p>
2.4. Cardinals	<p>“Són pròpies de l'àmbit restringit les formes <i>dèssset, diuit i dènou</i> (parlars valencians)”</p> <p>“És pròpia de l'àmbit general la flexió de gènere en <i>dos/dues</i>. És admissible, però, l'ús invariable de <i>dos</i>”</p>	<p>“Té flexió de gènere. En contextos formals, com ara els espais informatius, mantenim aquesta distinció.”</p>	<p>“Els noms donats als números 17,18 i 19 normalment són <i>disset, divuit i dinou</i>. En algunes poblacions, però, s'usen les formes pronunciades “<i>dèssset</i>”, “<i>dívuit</i>” i “<i>dènou</i>”</p> <p>“Tot i que és recomanable la distinció entre <i>dos i dues</i>, és admissible l'ús invariable de <i>dos</i>.”</p>	<p>VS: <i>disset</i></p> <p>VS: <i>dos</i> <i>terceres</i> <i>parts</i> <i>dos-centes</i> <i>xarxes</i></p>	<p>FLL: <i>disset</i></p>

<p>3.MORFOLOGIA VERBAL</p> <p>3.1 Present d'indicatiu</p>	<p>“Són pròpies de l'àmbit restringit les formes (...) 1 <i>servixo</i> (parlars nord-occidentals)</p>	<p>(l'<i>és</i> <i>Adir</i> té una carpeta sobre morfologia verbal però només fa apunts puntuals sobre algun verb i la seua forma. En aquest cas, no apuntarem res del que diu.)</p>	<p>“En els verbs acabats en <i>-ir</i> incoatius, les formes del present tenen l'increment <i>-ix</i>.”</p>	<p>VS:</p> <p><i>garantix</i> <i>coincideixen</i></p>	
<p>3.2. Imperfet d'indicatiu</p>	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes 3 <i>cantava</i>, <i>perdia</i>, <i>servia</i>.” Els verbs <i>fer</i> i <i>veure</i> es conjuguen com <i>caure</i>.</p> <p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes 1 <i>queia</i>, 2 <i>queies</i>, etc. És admissible en l'àmbit restringit (parlars valencians) – només, però, en registres informals-la pronunciació d'aquestes formes sense <i>-i</i>.”</p> <p>En el verb <i>dir</i> són pròpies de l'àmbit general les formes 1 <i>deia</i>, 2 <i>deies</i>, 3 <i>deia</i>, 4 <i>dèiem</i>, 5 <i>dèieu</i>, 6 <i>deien</i>. És admissible en l'àmbit restringit (parlars valencians), només, però, en registres informals, la pronunciació</p>		<p>“En els verbs <i>caure</i>, <i>jaure</i> i traure alguns autors admeten també les formes amb una <i>i</i> accentuada”.</p> <p>“En els verbs <i>fer</i> i <i>veure</i>, és admissible no pronunciar la <i>i</i>, i en els verbs <i>dir</i> i <i>riure</i>, és admissible pronunciar-la accentuada”</p>	<p>FLL: <i>tre[i]en</i></p>	<p>FLL: <i>preve[i]en</i></p> <p>FLL: <i>fea</i></p> <p>VS: <i>dèiem</i></p>

	<p><i>dia, dies, dia, diem</i> <i>díeu, dien</i>, de les formes anteriors.” El verb <i>riure</i> es flexiona com <i>dir</i>.</p>				
3.3.1 Condicional	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes 3 <i>cantava, perdia, servia</i>.” Els verbs <i>fer</i> i <i>veure</i> es conjuguen com <i>caure</i>.</p> <p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes 1 <i>queia</i>, 2 <i>queies</i>, etc. És admissible en l'àmbit restringit (parlars valencians) – només, però, en registres informals- la pronunciació d'aquestes formes sense -i</p>				
3.3.2 Present de subjuntiu	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes següents: 1.<i>canti, cante; perdi/perda; serveixi/servisca; dormi/dorma;</i> 2.<i>cantis/cantes; perdis/perdes; serveixis/servisques;</i> 3.<i>Canti/cante; perdi/perda; serveixi/servisca; dormi/dorma</i> 4.<i>Cantem;perdem; servim;dormim</i></p>		<p>“En els verbs acabats en <i>-ar</i> són preferibles les formes acabades en <i>-e, -es, -en</i> tot i que en alguns pobles també són usuals les formes acabades en <i>-i, -is, -in</i>.”</p> <p>“En els verbs acabats en <i>-er, -re, -ir</i> (purs) són preferibles les formes acabades en <i>-a, -es, -en</i> tot</p>	<p>FLL: <i>acabin</i> VS: <i>arribi</i> <i>afecti</i></p> <p>FLL: <i>s'estengui</i> <i>compleixin</i> <i>hagi</i> <i>hagin</i></p>	<p>VS: <i>permetin</i> <i>renunciï</i></p>

	<p>5. <i>Canteu; perdu; serviu; dormiu</i></p> <p>6. <i>Cantin/canten; perdin/perden; serveix in/servisquen; dorm in/dormen</i></p>		<p>i que també són usuals en alguns pobles les formes que tenen una -i a la desinència.”</p>		
3.3.4 Pretèrit imperfet de subjuntiu	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes següents:</p> <p>1. <i>Cantés; perdés; servís</i></p> <p>2. <i>Cantessis/cantesses; perdessis/perdesses; servissis/servisses</i></p> <p>3. <i>Cantés; perdés; servís</i></p> <p>4. <i>Cantéssim/cantéssem; perdéssim/perdéssem; servíssim/servíssem</i></p> <p>5. <i>Cantéssiu/cantéssiu; perdéssiu/perdésseu; servíssiu/servísseu</i></p> <p>6. <i>Cantessin/cantessen; perdessin/perdessen; servissin/servissen</i>”</p>		<p>“En tots els verbs, les formes preferibles d'aquest temps tenen una e tònica a la desinència (2 <i>cantesses</i>), tot i que les formes que tenen una <i>i</i> (2 <i>cantessis</i>) i les formes 1 <i>cantara</i>, 2 <i>cantares</i>, etc., són també usuals en alguna població”</p> <p>“En els verbs <i>créixer</i> i <i>nàixer</i>, són preferibles les formes amb -sc- (1 <i>cresqués</i>, <i>nasqués</i>), tot i que les formes amb -ix i les formes 1. <i>cresquera</i>, <i>nasquera</i> etc., també són usuals en alguns pobles”</p>	<p>FLL: <i>passessin, continuessin</i> però <i>acabessen</i></p>	<p><i>continuessin</i></p>

Locutor	Variante emprada	Apareix al DIEC2?	Apareix a l'ésAdir?	La recull Aragonés?	Llegit o dit?
Fàtima Llambrich	<i>judici</i>	Sí		Sí, al costat de <i>juí</i>	Dit
	<i>tarde</i>	No		No	Dit
Víctor Sorribes	<i>cargol</i>	Sí		Si, al costat de <i>cargol</i>	Llegit
	<i>abans</i>	Sí		Sí, al costat d' <i>ans</i> i <i>adés</i>	Llegit
	<i>caragols</i>	Sí	Sí	Sí, al costat de <i>cargol</i>	Llegit
	<i>enguany</i>	Sí		Sí, al costat d' <i>aquest any</i>	Llegit

Recull de dades de les gravacions de Empar Marco

<i>Tret</i>	<i>Proposta</i>	<i>ésAdir</i>	<i>LEMAV</i>	<i>Llegit</i>	<i>Dit</i>
<p>1.FONÈTICA</p> <p>2.3.Vocalisme</p> <p>1.1.1 Vocals tòniques</p>	<p>“ És propi de l'àmbit general la diferent repartició de les vocals <i>e</i> i <i>ɛ</i> que respon als hàbits fonètics tradicionals dels dos grans grups de parlars catalans (occidentals i orientals): cadena (pronunciat amb <i>e tancada</i> en els parlars occidentals i amb <i>e oberta</i> en els orientals.”</p>	<p>“ La distribució entre <i>e</i> oberta i <i>e tancada</i>, sol coincidir en tot el dialecte, amb algunes excepcions. És plenament genuí, admissible i fins i tot recomanable utilitzar les formes pròpies, sempre que es faci de manera coherent i sistemàtica, evitant de caure així en la barreja indiscriminada”</p>	<p>“Pronúncies recomanades: La pronunciació amb <i>e</i> tancada de les paraules <i>què, perquè i València</i>, encara que s'escriuen amb accent obert per normativa ortogràfica”</p>	<p><i>Val[é]ncia</i> <i>sent[é]ncia</i> <i>abs [é]ncia</i> <i>viol[é]ncia</i> <i>difer[é]ncia</i> <i>frequ[é]ncia</i></p> <p><i>qu[é] es pretén</i> <i>qu[é] es pensa</i></p>	<p><i>Val[é]ncia</i> LésAdir recomana: <i>Balénsja</i> <i>mod[é]sta</i></p>
<p>1.1.2 Vocals àtones</p>	<p>“ Són propis de l'àmbit general els diferents tipus de reduccions sistemàtiques que trobem en els parlars catalans: <i>patir</i>, pronunciat amb <i>a</i> (parlars occidentals) o amb <i>ə</i> (parlars orientals), <i>pesar</i> o <i>gelar</i>, pronunciat amb <i>e</i> (parlars occidentals) o amb <i>ə</i> (parlars orientals); <i>donar</i> o <i>posar</i> pronunciat amb <i>o</i> (parlars occidentals i part dels baleàrics o amb <i>u</i> (parlars orientals).”</p>	<p>(no se pronuncia sobre estos casos)</p>			<p>FLL: <i>eur[u]s</i> <i>c[u]nsidera</i> <i>c[u]ntracte</i></p>

	<p>“És admissible en l'àmbit amb general la pronunciació <i>eu</i> o <i>au</i> del pronom <i>ho</i> quan es troba en posició proclítica (<i>ho diu</i>), pròpia dels parlars occidentals i baleàrics”</p> <p>“És admissible en l'àmbit general la diferenciació fonètica entre el masc (<i>turiste</i>) i el fem (<i>turista</i>).”</p> <p>“És també admissible en l'àmbit general – només, però, en registres informals- la pronunciació com a <i>a</i> de la vocal inicial de mots començats per <i>en-</i>, <i>em-</i>, <i>es-</i>; i també la de la <i>e</i> gràfica en posició pretònica en alguns mots com <i>sencer</i>, <i>lleuger</i>, <i>resplendor</i>, <i>Miquelet</i>, que es troben en els parlars occidentals.”</p> <p>No és recomanable: - El tancament de <i>e</i> en <i>i</i> per contacte amb una</p>	<p>“També és perfectament admissible i recomanable l'obertura en <i>a-</i> de la <i>e-</i> inicial travada per consonant, especialment <i>es-</i> i <i>en-</i>: [a]scola, [a]stel, [a]mbenar.”</p>	<p>“Pronúncies recomanades: La pronunciació <i>eo</i>, <i>o,u</i> del pronom <i>ho</i> segons la seua posició respecte del verb. Ex: <i>ho sabia</i> [eu sabia], <i>ho ha dit</i> [ua dit], <i>portar-ho</i> [portaro], <i>deixa-ho</i> [déixau].”</p> <p>“Pronúncies recomanades: La pronunciació com a <i>e</i> o com a <i>a</i> de la vocal inicial de la majoria de paraules començades per <i>em-</i>, <i>en-</i>, <i>es-</i>; i també en alguns casos com: <i>desemparat</i>, <i>llençol</i>, <i>lleuger</i>, <i>Miquelet</i>, <i>sencer</i>, <i>terròs</i>, <i>Vicentet..</i>”</p> <p>“Llicències: En representacions realistes i poc formals de la parla col·loquial, el tancament de <i>e</i></p>	<p><i>l'humorista</i> <i>Ortifus</i> <i>el turista</i></p> <p><i>s</i>'[e]specula [e]stà [e]sforçant [e]ngolit [e]scó</p>	<p>[e]stà</p>
--	---	--	--	---	---------------

	<p>consonant palatal:</p> <p><i>giner</i> per <i>gener</i>, <i>quixal</i> per <i>queixal</i>, <i>dijú</i> per <i>dejú</i>.</p> <p>- Les caigudes de <i>a</i> o <i>e</i> per contacte amb <i>r</i>: <i>v'ritat</i> per <i>veritat</i>, <i>f'redat</i> per <i>feredat</i>.</p> <p>La supressió o addició de <i>a</i>-inicial, en casos com <i>anou</i> per <i>nou</i>,</p>		<p>en <i>i</i> per contacte amb una consonant palatal. Ex: <i>gener</i> [giner], <i>queixal</i> [quixal], <i>dejú</i> [dijú], <i>menjar</i> [minjar], <i>deixar</i> [dixar].”</p>	<i>deixarà</i>	
1.1.3 Diftongs	<p>No és recomanable:</p> <p>- La reducció de diftongs a una sola vocal: <i>pacència</i> per <i>paciència</i>, <i>coranta</i> per <i>quaranta</i>, <i>cantitat</i> per <i>quantitat</i>, <i>casi</i> per <i>quasi</i>, etc.</p> <p>La pronunciació del diftong <i>au</i> en comptes de <i>o</i>.</p>			<i>quaranta-tres mil</i>	
<p><u>1.2 Consonantisme</u></p> <p>1.2.1 Consonants oclusives</p>	<p>“És propi de l'àmbit general tant pronunciar les oclusives darrere nasal (<i>font</i>, <i>llamp</i>) i <i>t</i> o <i>d</i> darrere <i>l</i> (<i>malalt</i>, <i>Eudald</i>) – pronunciació típica dels parlars</p>		<p>“Llicències (per àmbit territorial o per nivell de formalitat): 1. L'emmudiment en l'àmbit territorial en què és propi d'estes consonants en posició final</p>	<p><i>presiden</i>[t]/ <i>presiden</i>[∅] <i>malbaratam</i> <i>en</i>[∅],</p>	<p><i>punyen</i>[t] <i>argumen</i>[t]</p>

	<p>valencians i balears-, com no pronunciar aquests sons – fenomen característic de la resta dels parlars catalans-.”</p> <p>“També és pròpia de l'àmbit general tant la pronunciació oclusiva geminada de la consonant inicial dels grups <i>bl</i> i <i>gl</i> en mots com <i>estable</i>, <i>establir</i>, <i>regla</i>, <i>arreglar</i>-pròpia dels parlars orientals- com la pronunciació contínua d'aquests sons – predominant en els parlars occidentals.”</p> <p>“També és pròpia de l'àmbit general, tant la distinció clara entre <i>b</i> i <i>v</i>, que es manté en determinats parlars valencians i orientals, com la confusió d'aquests sons en <i>b</i>”.</p> <p>“No són recomanables: - La supressió de la <i>p</i> dels grups <i>ps</i>-inicial: <i>PSUC</i>, <i>psiquiatra</i>. - La pronunciació de <i>t</i> ortogràfica en mots com <i>setmana</i> o <i>cotna</i>.”</p>	<p>En aquest cas apunta que “en llenguatge col·loquial és habitual la reducció del diftong”</p> <p>“En valencià i balear es pronuncia el so [t] final darrere <i>l</i> i <i>n</i>.”</p> <p>(no se pronuncia sobre estes formes)</p>	<p>darrere de nasal i <i>t</i> o <i>d</i> darrere de <i>l</i>.”</p>	<p><i>pun</i>[t], <i>monumen</i>[t]</p> <p><i>exigen</i>[t], <i>cen</i>[t] <i>abols</i>[t] <i>resol</i>[t] <i>alicien</i>[t]</p> <p><i>se</i>[mm]<i>anes</i></p>	
--	--	---	---	--	--

	<p>- La caiguda de la -d- intervocàlica característica dels parlars valencians: <i>caïra</i> per <i>cadira</i>, <i>vesprà</i> per <i>vesprada</i>, <i>llauraor</i> per <i>llaurador</i>.</p> <p>- L'emudiment de la g davant la u: <i>aiua</i>, per <i>aigua</i>, <i>uardar</i> per <i>guardar</i>."</p>			<p><i>jorna</i>[ð]a, <i>mascletà</i>, <i>plantà</i> <i>menja</i>[ð]or</p>	
1.2.2 Consonants sibilants alveolars	<p>“És propi de l'àmbit general pronunciat el grup <i>tz</i> dels sufix <i>-itz-</i> com a <i>dz-</i>, o bé com a <i>z</i>, característica dels parlars valencians.”</p> <p>“és admissible en l'àmbit restringit pronunciar amb <i>sx</i> o bé amb <i>xc</i> l'increment dels verbs de la tercera conjugació (<i>patisca</i>, <i>patixca</i>), característica dels parlars occidentals.”</p> <p>“És admissible en el registre informal, la pronunciació <i>ea</i> del sufix <i>-esa</i> en mots com <i>malesa</i>, <i>pobresa</i>, característica dels parlars valencians.”</p>	(diu el mateix que l'IEC)	<p>“pronúncies recomanades: 1. La pronunciació sense <i>t</i> amb esse sonora del diagraf <i>tz</i> en el sufix <i>-itzar</i> [<i>izar</i>] i derivats i en paraules com ara <i>horitzó</i> [<i>horizó</i>]</p> <p>La realització de la <i>s</i> de l'increment dels verbs incoatius <i>sx</i> com a [<i>sc</i>] o com a [<i>xc</i>]: <i>pastisca</i> [<i>patisca</i>]/[<i>patixca</i> a]</p> <p>“Llicències (per àmbit territorial o per nivell de formalitat) 1 L'emudiment de la <i>s</i> del sufix <i>-esa</i> en paraules patrimonials: <i>bellesa</i> [bellea], <i>grandesa</i> [grandea], <i>riquesa</i> [riquea].</p>	<p><i>hori</i>[ts]ó <i>organi</i>[s]ats <i>escolari</i>[s]- <i>at</i></p> <p><i>compli</i>[s]ca</p>	<i>autori</i> [s]ar

	<p>“No és recomanable: La pronunciació <i>dz</i> en verbs acabats en <i>-isar</i> i derivats: <i>improvitzar</i> per <i>improvisar</i>. Diferents tipus de palatalitzacions (<i>xixanta</i> en lloc de <i>seixanta</i>). La pronunciació sorda de la sibilant sonora.</p> <p>“No és recomanable: - La pronunciació sorda de la sibilant sonora - La pronunciació sonora de la sibilant sorda - Diferents tipus de palatalitzacions (<i>xixanta</i> en lloc de <i>seixanta</i>)</p> <p>“La pronunciació sonora de la sibilant sorda.”</p>	<p>“En català occidental és admissible la pronúncia amb essa sonora, sense la <i>t</i>.”</p>	<p>“Pronuncies no recomanables: 1La pronunciació [<i>dz</i>] en verbs acabats en <i>-isar</i> i derivats: [<i>matidzar</i>] per [<i>matisar</i>], [<i>improvidzar</i>] per [<i>improvisar</i>], <i>improvisar</i>.”</p> <p>“Llicències (per àmbit territorial o per nivell de formalitat): En representacions realistes i poc formals de la parla col·loquial de l'àmbit territorial on és pròpia, la pronunciació sorda de la sibilant sonora: <i>casa</i> [cassa], <i>posar</i> [possar].”</p>	<p><i>organit-</i> [s]ats <i>se</i>[ts]e</p> <p><i>pre</i>[s]umpte <i>pre</i>[s]idit [s]ero <i>qua</i>[s]i <i>quin</i>[s]e <i>on</i>[s]e <i>sen</i>[s]ill <i>empre</i>[s]a <i>revi</i>[s]at <i>televi</i>[s]ió</p>	<p><i>pin</i>[s]ella- <i>des</i> <i>sespe</i>[s]es</p>
<p>1.2.3 Consonants sibilants palatals</p>	<p>“Són pròpies de l'àmbit general tant la pronunciació fricativa – característica dels parlars orientals – com l'africada – característica dels parlars occidentals – de la sibilant palatal sorda en posició inicial de mot o</p>			<p><i>emi</i>[z]ores</p>	

	<p>postconsonàntica”.</p> <p>“Són pròpies de l'àmbit general tant la pronunciació i- predominant en els parlars occidentals- com sense i.- predominant en els parlars orientals- de la sibilant palatal sorda després de vocal: <i>feix, caixa, dibuixar.</i>”</p> <p>“ Són pròpies de l'àmbit general tant la pronunciació fricativa- predominant en els parlars orientals- com la pronunciació africada sonora – predominant en els parlars occidentals- del so sibilant palatal sonor: <i>judici, gerani, trajecte</i>”.</p> <p>“També és propi de l'àmbit general pronunciar el so inicial dels mots <i>jo</i> i <i>ja</i> com a consonant prepalatal fricativa sonora, o bé com a <i>i</i>”.</p> <p>“No són recomanables la pronunciació africada sorda, característica dels</p>		<p>“Pronúncies recomanades: la pronunciació amb [i] de <i>jo</i> i <i>ja.</i>”</p> <p>“Llicències (per àmbit de territorial o per nivell de formalitat) En representacions realistes de la parla col·loquial de l'àmbit territorial on és pròpia, la</p>	<p>[tʃ]uga refu[tʃ]at [tʃ]eneral</p>	<p>[tʃ]ent afe[tʃ]ir a[tʃ]untament</p>
--	--	--	--	--	--

	parlars apitxats, del so sibilant palatal sonor.		pronunciació africada sorda del so sibilant palatal sonor”.	<i>sonde[tʃ]os</i> <i>[tʃ]udici/</i> <i>[tʃ]udicial</i> <i>però</i> <i>[ʒ]udicial</i> <i>passat[tʃ]er</i> <i>ment[tʃ]a-</i> <i>dor</i>	estrant- [tʃ]ers
1.2.5 Consonants laterals	<p>“És propi de l'àmbit general pronunciar palatal o alveolar el so lateral geminat en mots com <i>espatlla</i>, <i>vetllar</i>, <i>motlle</i>. La primera pronunciació (<i>espall·lla</i>, <i>vell·llar</i>, <i>moll·lle</i>) és característica dels parlars nord-occidentals i centrals mentre que la segona (<i>espal·la</i>, <i>vel·lar</i>, <i>mol·le</i>) és característica dels parlars valencians i baleàrics.”</p> <p>“És admissible en l'àmbit general no geminar la lateral palatal ll en mots com <i>ratlla</i>, <i>bitllet</i>, <i>butlletí</i>, pronunciació característica dels parlars valencians i baleàrics.</p> <p>“És admissible en l'àmbit general – només, però, en</p>	(diu el mateix que l'IEC)		<i>passet[tʃ]a</i> <i>[tʃ]oves</i>	

	<p>registres informals- l'emudiment de la <i>l</i> en els mots <i>altre, nosaltres</i> i <i>vosaltres</i>.” “No és recomanable: - La pronunciació d'una sola <i>l</i> en mots com col·legi. - La pronunciació de la <i>l</i>- inicial sense ressonància velar, coincidint amb la castellana. - La palatalització de la <i>l</i>- inicial de mots cultes. - La vocalització de <i>l</i> en casos com <i>aubercoc</i> per <i>albercoc</i>, <i>aubergínia</i> per <i>albergínia</i>”</p>	<p>“ En els grups – <i>tl</i>- i <i>tll</i>-, la primera consonant se sol assimilar a la segona, que es pronuncia geminada.”</p>	<p>“Pronúncies recomanades: La pronunciació de la <i>l</i> d'<i>altre</i> i dels compostos <i>nosaltres</i> i <i>vosaltres</i>.”</p> <p>“Pronúncies recomanades: La pronunciació simple de la <i>l:l</i>: <i>al·ludir</i> [aludir], <i>il·lusió</i> [ilusió], <i>novel·la</i> [novela].”</p>	<i>altres</i>	
1.2.6 Consonants vibrants	<p>“És propi de l'àmbit general tant la pronunciació de <i>-r</i> etimològica final de mot, característica de parlars valencians, com l'emudiment d'aquesta <i>-r</i> en un bon nombre de casos, propi dels altres parlars catalans.”</p> <p>“És propi de l'àmbit general pronunciar sense <i>r</i> la primera síl·laba del mot <i>arbre</i>”</p>	<p>“Com a norma general pronunciarem la <i>ela</i></p>		<p><i>deixa</i>[r] <i>cla</i>[r] <i>directo</i>[r] <i>se</i>[r] <i>llogue</i>[r] <i>paga</i>[r] <i>prime</i>[r] <i>escola</i>[r] <i>retalla</i>[r] <i>distribui</i>[r]</p>	<p><i>carre</i>[r] <i>revifa</i>[r] <i>afegi</i>[r] <i>guanya</i>[r] <i>abandona</i>[r] <i>se</i>[r] <i>tanca</i>[r] <i>exempla</i>[r]</p>

	<p>“És propi de l'àmbit general pronunciar amb <i>r</i> o sense <i>r</i> la primera síl·laba de les formes d'infinitiu, futur i condicional del verb <i>prendre</i> i dels seus derivats compostos”.</p> <p>“És admissible en l'àmbit restringit la pronunciació sense <i>r</i> de la primera síl·laba de les formes d'infinitiu, futur i condicional del verb <i>perdre</i>, característica dels parlars valencians.</p> <p>“No és recomanable l'addició d'una <i>-r</i> al final d'alguns mots com ara dels infinitius de la segona conjugació (<i>tràurer, crèure</i>) i de certs substantius, practicada en alguns parlars valencians.”</p>	<p>geminada com si fos una <i>ela</i> simple, tal i com es fa espontàniament.”</p> <p>“La <i>-r</i> final es conserva en la major part dels parlars valencians i es perd en nord-occidental”.</p>			
1.2.7 Accentuació	<p>“No són recomanables: - El desplaçament de l'accent, degut a interferència castellana, en la conjugació de</p>				

	<p>verbs amb l'infinitiu acabat en <i>-iar</i>: <i>estúdia</i> per <i>estudia</i>.</p> <p>- La dislocació de l'accent en cultismes: <i>atmòsfera</i> per <i>atmosfera</i>.</p>			<p><i>denuncía</i> <i>denuncién</i> <i>canv[í]a</i></p>	<p><i>p[é]ro</i></p>
<p>2.MORFOLOGIA NO VERBAL</p> <p><u>2.2</u> <u>Determinants</u></p> <p>2.2.1 Demostratius</p>	<p>“Són pròpies de l'àmbit restringit les formes <i>este</i>, i les de plural <i>estos</i>, característiques dels parlars valencians i d'alguns altres nord-occidentals”</p> <p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes <i>aquest</i> i derivats i <i>açò</i>, <i>això</i>, <i>allò</i> i també <i>ací</i>, <i>aquí</i>, <i>allí/allà</i>.”</p> <p>La forma <i>ahí</i>, tot i no ser genuïna, és admissible –només, però, en registres informals- en l'àmbit restringit (parlars valencians).”</p>		<p>“Convé que utilitzem els demostratius d'acord amb els tres graus de <i>dixi</i> espacial: <i>este</i>, <i>esta</i>, <i>estos</i>, <i>estes</i>; <i>eixe</i>, <i>eixa</i>, <i>eixos</i>, <i>eixes</i>; <i>aquell</i>, <i>aquella</i>, <i>aquells</i>, <i>aquelles</i>.”</p> <p>“Cal mantindre igualment els tres graus de <i>dixi</i> en els pronoms neutres demostratius: <i>açò</i>, <i>això</i>, <i>allò</i>, i també en els adverbis: <i>aquí</i>, <i>ahí</i>, <i>allí/allà</i>.”</p>	<p><i>este</i>, <i>esta</i> <i>eixe</i> <i>eixa</i></p>	<p><i>estes</i> <i>esta</i></p> <p><i>ací</i></p>
<p>2.2.2 Possessius</p>	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes <i>meu-meua</i>/<i>meua</i>, <i>teu-teua</i>/<i>teua</i>, <i>seu-seua</i>/<i>seua</i> els plurals respectius i <i>nostre-nostre</i>/<i>nostra</i> i <i>vostre-vostre</i>/<i>vostra</i> i els plurals respectius”</p> <p>“També són pròpies de l'àmbit</p>		<p>“Utilitzarem les formes dels possessius; <i>meu/meua</i>, <i>meus/meues</i>, <i>teu/teua</i>, <i>teus/teues</i>, <i>seus</i>..”</p> <p>“Les formes àtones – <i>mon</i>, <i>ton</i>, <i>son</i>, <i>ma</i>,</p>	<p><i>seus</i></p>	

	<p>general les formes àtones usades només davant alguns noms de parentiu (ton pare, sa mare) i en algunes frases fetes (en ma vida)</p>		<p><i>ta, sa, les</i> limitarem només a certes expressions que indiquen familiaritat i proximitat: <i>ma casa, ma mare, mon par, ma tia...</i></p>		
2.2.4 Cardinals	<p>“Són pròpies de l'àmbit restringit les formes <i>dèssset, diuit i dènou</i> (parlars valencians)</p> <p>“És pròpia de l'àmbit general la flexió de gènere en dos/dues. És admissible, però, l'ús invariable de dos”</p> <p>“En l'àmbit restringit (parlars valencians) és admissible la pronunciació <i>uit</i> del numeral <i>vuit</i>.”</p>	(Diu el mateix que l'IEC)	<p>“Utilitzarem preferentment les formes dels numerals més habituals en valencià: <i>huit, dèssset, díhuit, dèneu, huitanta, etc.</i>”</p> <p><i>Pel que fa al numeral dos, és preferible l'ús d'esta forma per al masculí i el femení en tots els registres.</i>”</p>	<p><i>dèssset</i></p> <p><i>les altres dues</i></p> <p><i>huitanta</i></p> <p><i>huit</i></p>	<p><i>huit</i></p> <p><i>huitanta</i></p>
2.3 <u>Plurals dels antics proparoxítons acabats en <i>n</i> mantenen la nasal</u>	<p>“En alguns mots acabats en <i>-e</i> àtona que restitueixen una <i>-n</i> en els derivats, són pròpies de l'àmbit general tantes les formes plurals amb <i>-s</i> (<i>homes, joves, freixes, ases</i>) com amb <i>-ns</i> (<i>hòmens, jóvens, fréixens, àsens</i>)</p>	(diu el mateix que l'IEC)	<p>“La forma tradicional valenciana més estesa per a la formació del plural de paraules com <i>home i jove</i> és la terminació en <i>-ns</i>; <i>hòmens, jóvens</i>, que mantindrem en tots els registres</p> <p>Altres paraules</p>	<p><i>joves</i></p>	

			<p>com <i>marge</i>, <i>imatge</i>, <i>orfe</i>, <i>verge</i>, etc., també poden fer el plural en <i>-ns</i>: <i>màrgens</i>, <i>imàtgens</i>, <i>òrfens</i>, <i>vèrgens</i>. Estes variant són útils per a les representacions realistes de la parla col·loquial. .</p>		
<p>3.MORFOLOGIA VERBAL</p> <p>3.1 <u>formes no personals</u></p> <p>3.1.1 Infinitiu</p>	<p>“És admissible en l’àmbit general la forma <i>tindre</i>.” També ho és la forma <i>vindre</i>.”</p> <p>“Són pròpies de l’àmbit general les formes <i>cabre</i> i <i>cabrer</i>.” “<i>nàixer/néixer</i>”</p> <p>“És admissible en l’àmbit restringit (parlars valencians)-només, però, en registres informals- la forma <i>vore</i>.”</p> <p>“No és recomanable la forma <i>haguer</i>.” Així com tampoc la forma <i>poguer</i> ni <i>sapiguer</i>.</p> <p>Verb <i>caure</i>; “és pròpia de l’àmbit general la forma <i>caient</i>. És pròpia de</p>	(no se pronuncia sobre estes formes)	<p>“Són preferibles els infinitius actuals <i>vore</i>, <i>tindre</i> i <i>vindre</i> (i els seus derivats més habituals) en els àmbits geogràfics que els tenen com a propis.”</p> <p>“També són preferibles les formes en <i>a</i> dels doblats com ara <i>arrancar/arrencar</i>. Per tant, direm <i>avançar</i>, <i>jaure</i>, <i>llançar</i>, <i>nadar</i>, <i>nàixer</i>, <i>traure</i>, <i>xarrar</i>..”</p> <p>“Presenta les terminacions -</p>	<p><i>veure</i></p> <p><i>traure</i></p> <p><i>llançar</i></p> <p><i>rellançar</i></p> <p><i>veure</i></p>	
3.1.2 Gerundi					

	<p>l'àmbit restringit (parlars valencians) la forma <i>caent</i>. No és recomanable la forma <i>caiguent</i>.</p> <p>Verb <i>creure</i>: “és pròpia de l'àmbit general la forma <i>creient</i>. És pròpia de l'àmbit restringit (parlars valencians) la forma <i>creent</i>. No és recomanable la forma <i>creguent</i>.”</p> <p>Verb <i>treure/traure</i>: “és pròpia de l'àmbit general la forma <i>traient</i>. És pròpia de l'àmbit restringit (parlars valencians) la forma <i>traent</i>. No és recomanable la forma <i>traguent</i>”</p> <p>Verb <i>jaure</i>: com <i>treure</i></p> <p>Verb <i>veure</i>: “és pròpia de l'àmbit general la forma <i>veient</i>. És pròpia de l'àmbit restringit (parlars valencians) la forma <i>veent</i>. No són recomanables les formes <i>vegent</i>, <i>veguent</i>.”</p>	(Γ <i>és</i> <i>Adir</i> té una carpeta sobre morfologia verbal però només fa apunts puntuals sobre algun verb i la seua forma. En aquest cas, no apuntarem res del que diu.)	<p><i>ant</i> en la primera conjugació (<i>parlant</i>), <i>-ent</i> en la segona (<i>tement</i>, <i>podent</i>) i <i>-int</i> en la tercera (<i>eixint</i>, <i>dormint</i>). No són acceptades les formes col·loquials veralitzades dels verbs de la segona conjugació, com ara</p> <p><i>*beguent</i> <i>*correguent</i> <i>*diguent</i>, <i>*duguent</i>, <i>*poguent</i>, que cal fer-les <i>bevent</i>, <i>corrent</i>, <i>dient</i>, <i>duent</i>, <i>podent</i>...”</p>		
3.1.3 Participi	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes següents: <i>complert/complit</i>, <i>cogut i cuït</i>, <i>establert/establit</i>, <i>fenyut/fengut</i>, <i>fos/fus</i>, <i>matat/mort</i>, <i>ofert/oferit</i>,</p>				

	<p><i>omplert/omplit, planyut/plangut, pertanyut/pertangut, ragut/ras, rigut/ris, sofert/sofrit, suplert/suplit.</i>”</p> <p>“No són recomanables formes com ara: <i>aparescut, comparecut, capigut, sapigut, defengut, depengut, molgut, cobrit, imprimit, obrit.</i>”</p>				
<p>3.2 <u>Conjugació dels verbs regulars</u></p> <p>3.3.1 Present d'indicatiu</p>	<p>“Són pròpies de l'àmbit restringit les formes (...) 1 servixo (parlars nord-occidentals)”</p>		<p>“Utilitzarem les formes incoatives següents: <i>-isc; -ixes; -ix; -ixen.</i>”</p> <p>“Utilitzarem preferentment les desinències generals del present d'indicatiu en –e: <i>arribe, menge, parle.</i> Les formes amb –o, pròpies de les comarques septentrionals (l'Alcalatén, l'Alt Maestrat, el Baix Maestrat i els Ports), es podran utilitzar en mitjans d'aquell abast territorial o, en la ficció, quan calga marcar l'origen geogràfic dels personatges.</p>	<p><i>reunix</i></p> <p><i>s'invertix</i></p> <p><i>exigixen</i></p> <p><i>adquirixen</i></p>	<p><i>persegüixen</i></p> <p><i>afegix</i></p>

			<p>“En verbs irregulars com <i>cabre, obrir, omplir, saber</i>, etc., usarem les formes següents en el present d'indicatiu i de subjuntiu respectivament: <i>cap/càpia; obris/òbrigues; ompli/òmpliga; saben/sàpien</i>, etc.”</p> <p>“En el cas dels verbs que tenen dos conjugacions, pura i incoativa (<i>afig/afegisc, llig/llegisc, vist/vestisc...</i>), són recomanables les formes pures.”</p>		
3.3.2 Present de subjuntiu	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes següents:</p> <p>1. <i>canti, cante; pardi/perda; servixi/servisca; dormi/dorma;</i></p> <p>2. <i>Cantis/cantes; perdis/perdces; servixis/servisques; dormis/dormes</i></p> <p>3. <i>canti/cante; pardi/perda; servixi/servisca; dormi/dorma</i></p> <p>4. <i>cantem; perdem; servim; dormim</i></p> <p>5. <i>canteu; perdu; serviu; dormiu</i></p> <p>6. <i>cantin/canten; perdin/perden; serveixin/servisuen; dormin/dormen</i>”</p>			<p><i>retiren</i></p> <p><i>torre</i></p> <p><i>complisca</i></p> <p><i>cremen</i></p> <p><i>puguen</i></p> <p><i>pague</i></p>	

			<p>en el present d'indicatiu i de subjuntiu respectivament: <i>cap/càpia;</i> <i>obris/òbrigues;</i> <i>ompli/òmpliga;</i> <i>saben/sàpien,</i> <i>etc."</i></p>		
3.3.3 Pretèrit imperfet d'indicatiu	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes 3 <i>cantava, perdia, servia.</i>” Els verbs <i>fer</i> i <i>veure</i> es conjuguen com <i>caure</i>.</p> <p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes 1 <i>queia</i>, 2 <i>queies</i>, etc. És admissible en l'àmbit restringit (parlars valencians) – només, però, en registres informals- la pronunciació d'aquestes formes sense –i–.”</p> <p>En el verb <i>dir</i> són pròpies de l'àmbit general les formes 1 <i>deia</i>, 2 <i>deies</i>, 3 <i>deia</i>, 4 <i>dèiem</i>, 5 <i>dèieu</i>, 6 <i>deien</i>.</p> <p>És admissible en l'àmbit restringit (parlars valencians)- només, però, en registres informals- la</p>				<p><i>sig</i></p> <p>“Pel que fa al pretèrit imperfet d'indicatiu de verbs irregulars com <i>dir, fer, creure, jaure...</i>, usarem les</p>

	pronunciació <i>dia</i> , <i>dies</i> , <i>dia</i> , <i>diem</i> , <i>díeu</i> , de les formes anteriors” El verb <i>riure</i> es flexiona com <i>dir</i> .”		formes deia, <i>feies</i> , <i>créiem</i> , <i>jéieu</i> ...”		
3.3.4 Pretèrit imperfet de subjuntiu	<p>“Són pròpies de l'àmbit general les formes següents:</p> <p>1. <i>Cantés</i>; <i>perdés</i>; <i>servís</i></p> <p>2. <i>Cantessis/cantess</i> <i>es</i>; <i>perdessis/perdesses</i> ; <i>servissis/servisses</i></p> <p>3. <i>Cantés</i>; <i>perdés</i>; <i>se</i> <i>rvís</i></p> <p>4. <i>Cantéssim/cantés</i> <i>sem</i>; <i>perdéssim/perdésse</i> <i>m</i>; <i>servíssim/servíssem</i></p> <p>5. <i>Cantéssiu/cantéss</i> <i>eu</i>; <i>perdéssiu/perdésse</i> <i>u</i>; <i>servíssiu/servísseu</i></p> <p>6. <i>Cantessin/cante</i> <i>ssen</i>; <i>perdessin/pe</i> <i>rdessen</i>; <i>servissin/</i> <i>servissen</i>”</p>		<p>“En l'imperfet de subjuntiu, cal utilitzar les formes actuals: <i>portara</i>, <i>volgera</i>, <i>dormira</i>. Només per a marcar certs cron olectes en la ficció de caràcter històrics o parlars del valencià septentrional, usarem les formes clàssiques: <i>anàs</i>, <i>dugués</i>, <i>patís</i>.”</p>		

Locutor	Variant	Apareix al	Apareix a	La recull	Llegit o dit?
	<i>emprada</i>	<i>DIEC2?</i>	<i>l'ésAdir?</i>	<i>LEMAV?</i>	
Empar Marco	<i>eixir</i>	Sí		Sí, al costat	Dit
				<i>de sortir</i>	
	<i>abans</i>	Sí		Sí	Llegit
	<i>plantà</i>	No	Sí	No	Llegit
	<i>mascletà</i>	No	Sí	No	Llegit
	<i>xiqueta</i>	Sí		Sí	Llegit
	<i>nena</i>	Sí			Llegit